

Sygnatura akt VI Ka 323/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **26 maja 2017** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Kazimierz Cieślikowski

Protokolant Kamil Koczur

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2017 r.

przy udziale Tomasza Grzesika Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Z.

sprawy **R. M. (1) z d. G. córki J. i H.,**

ur. (...) w R.

oskarżonej z art. 178a§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 27 lutego 2017 r. sygnatura akt VII K 15/16

na mocy art. 437 § 1 kpk i art. 636 § 1 kpk

1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. T. kwotę 516,60 zł (pięset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

3) zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze tj. wydatki w kwocie 536,60 zł (pięset trzydzieści sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) oraz wymierza jej opłatę za II instancję w kwocie 30 (trzydzieści) złotych.

Sygn. akt VI Ka 323/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 lutego 2017 r. sygn. akt VII K 15/16 Sąd Rejonowy w Zabrze na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 kpk umorzył wobec oskarżonej R. M. (2) postępowanie karne o czyn z art. 178 a § 1 kk, popełniony w dniu 1 lutego 2015 r. w Z.. Na mocy art. 99 § 1 kk w zw. z art. 39 pkt 3 kk orzekł wobec oskarżonej tytułem środka zabezpieczającego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych. Orzekł Sąd o kosztach obrony z urzędu a kosztami sądowymi obciążył Skarb Państwa.

Wyrok został zaskarżony apelacją obrońcy oskarżonej w zakresie dotyczącym orzeczenia wobec oskarżonej środka zabezpieczającego.

Apelujący zarzucił rozstrzygnięciu obrazę przepisu postępowania a także błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na uznaniu, że konieczne jest zastosowanie środka zabezpieczającego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Wniósł o zmianę wyroku poprzez uchylenie rozstrzygnięcia o zastosowaniu środka zabezpieczającego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Choć uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie jest modelowe i nie zawiera kompletnego wyводу wskazującego na konieczność orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, aby zapobiec ponownemu popełnieniu przez sprawcę czynu zabronionego, to samo rozstrzygnięcie jest trafne.

Trzeba stwierdzić, że nie były kwestionowane ustalenia faktyczne Sądu I instancji w zakresie dotyczącym przebiegu zdarzenia, nie podważone zostało także ustalenie, że oskarżona dopuściła się zarzucanego jej aktem oskarżenia czynu w warunkach całkowicie zniesionej zdolności rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem.

Trzeba też stwierdzić, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku brak jest rozważań dotyczących tego, czy w realiach niniejszej sprawy dla oskarżonej względniejsza będzie ustawa obowiązująca aktualnie, czy też ustawa obowiązująca uprzednio. Być może dlatego wywody Sądu odnoszące się do przepisów ustawy karnej dotyczą jedynie art. 99 § 1 kk. Jednak w sytuacji gdy bezsporna jest okoliczność popełnienia przez oskarżoną czynu zabronionego w warunkach całkowicie zniesionej poczytalności a przedmiotem rozważań jest jedynie kwestia zastosowania wobec oskarżonej środka zabezpieczającego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych to in concreto ustawa obowiązująca uprzednio nie jawi się jako względniejsza dla sprawy.

Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym w chwili popełnienia czynu przez oskarżoną umożliwiał zastosowanie wobec sprawcy czynu popełnionego w warunkach zniesionej poczytalności tytułem środka zabezpieczającego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych przy jednym tylko, dość ogólnym warunku a mianowicie wtedy, gdy było to konieczne ze względu na ochronę porządku prawnego. Aktualny stan prawny jest nieco inny. Teraz warunkiem orzeczenia środka zabezpieczającego jest konieczność zastosowania środka zabezpieczającego w celu zapobieżenia ponownemu popełnieniu przez sprawcę czynu zabronionego (art. 93 b § 1 kk). Do tej konieczności Sąd I instancji w istocie się nie odniósł.

Trzeba też stwierdzić, że do kompetencji biegłego nie należy prognoza w zakresie ponownego popełnienia przez sprawcę czynu zabronionego., chyba że owa prognoza ma swoje źródło w schorzeniu stwierdzonym przez biegłych. Poza tym przypadkiem taka prognoza należy do kompetencji sądu a do jej wyprowadzenia wiedza specjalna potrzebna nie jest.

Trzeba zauważyć, że zgodnie z wypowiedzią biegłego M. K. leki stosowane w schizofrenii (a taką chorobę u oskarżonej stwierdzono), charakteryzują się takim profilem działań ubocznych, który w sposób znaczny zaburza sprawność psychomotoryczną powodując często stłumienie, senność a także wzmożenie napięcia mięśni szkieletowych poprzecznie prążkowanych, co może wpłynąć na prowadzenie pojazdów mechanicznych. Tenże biegły wskazał na to, że leki psychotropowe powodują sedację i brak krytycyzmu (k. 203-204).

Trzeba stwierdzić, że zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeka się obligatoryjnie wobec sprawców przestępstw z art. 178 a § 1 kk i art. 87 § 1 kw. Jakkolwiek orzeczenie zakazu wynika wprost z ustawy to niewątpliwie ustawa wyraża wprost obawę, że sprawca takiego przestępstwa lub wykroczenia będzie stanowił zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, ilekroć będzie prowadził pojazd mechaniczny. Owo zagrożenie w pierwszej kolejności będzie wynikało z prawdopodobieństwa ponownego popełnienia takiego samego czynu (prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu), ale także z obaw, że sprawca takiego czynu zabronionego może powodować zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym w inny sposób, gdyż skoro

złamał bezwzględny zakaz prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości czy w stanie po użyciu alkoholu, to również łatwo nie podporządkuj się innym przepisom regulującym ruch drogowy.

W ocenie Sądu Okręgowego obawa ponownego popełnienia przez sprawcę przestępstwa z art. 178 a § 1 kk jest duża, choć takiemu sprawcy grozi kara, w tym kara pozbawienia wolności. W żadnym wypadku nie jest mniejsza obawa ponownego popełnienia przez niepoczytalnego sprawcę czynu zabronionego z art. 178 a § 1 kk, skoro jemu kara za takie zachowanie nie grozi. Jeszcze większa jest obawa popełniania przez takiego sprawcę innego czynu zabronionego a mianowicie czynu z art. 87 § 1 kw. Należy bowiem przypomnieć, że przepis ten zabrania prowadzenia pojazdu mechanicznego nie tylko po użyciu alkoholu ale także innego, podobnie działającego środka. Z opinii biegłego M. K. wynika, że oskarżona, nawet stosując się do zaleceń lekarskich może mieć obniżoną sprawność psychomotoryczną, być bardziej senna i stłumiona. Trzeba zatem konsekwentnie przyjąć, że R. M. (2) mając możliwość prowadzenia pojazdów mechanicznych może się znajdować pod wpływem środka działającego podobnie do alkoholu, wywołującego senność, obniżenie aktywności (...) i zwolnione reakcje (obniżenie refleksu).

Przepis art. 93 b § 1 kk nie precyzuje o jaki czyn zabroniony chodzi. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że chodzi tu o czyn zabroniony pod groźbą kary a więc przestępstwo lub wykroczenie. Tak więc prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżoną ponownie czynu zabronionego przeciwko bezpieczeństwu w ruchu drogowym jest wysokie i aby zapobiec ponownemu popełnieniu przez oskarżoną takiego właśnie czynu konieczne jest zastosowanie wobec oskarżonej środka zabezpieczającego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Dlatego Sąd Okręgowy apelacji obrońcy oskarżonej nie uwzględnił i utrzymał zaskarżony wyrok w mocy. Nie widział też Sąd Okręgowy powodów do zwolnienia oskarżonej z kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.